



רשומות

# הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

14 בפברואר 2012

655

כ"א בשבט התשע"ב

עמוד

הצעת חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (תיקון מס' 73) (בית דין לעררים), התשע"ב-2012 . . . . . 334

**הצעת חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (תיקון מס' 73)  
(בית דין לעררים), התשע"ב-2012**

1. תיקון סעיף 15 בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963<sup>1</sup> (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 15(ד)(3)(א), במקום "ועדת ערר" יבוא "בית דין לעררים".
2. תיקון סעיף 88 בסעיף 88 לחוק העיקרי, במקום "ועדת ערר" יבוא "בית דין".
3. תיקון סעיף 89 בסעיף 89 לחוק העיקרי –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "בית דין לעררים";
- (2) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) שר המשפטים ימנה בית דין, אחד או יותר, של דן יחיד, שידון בעררים שהוגשו לפי סעיף 88 (בחוק זה – בית דין לעררים); לבית הדין כאמור ימונה שופט של בית משפט מחוזי, או שופט בדימוס של בית משפט כאמור"

(3) בסעיף קטן (ב), במקום "הוועדה רשאית" יבוא "בית הדין לעררים רשאי", במקום "כפי שתראה לנכון" יבוא "כפי שיראה לנכון" ובמקום "רשאית הוועדה לדון לפי שיקול דעתה" יבוא "רשאי בית הדין לעררים לדון לפי שיקול דעתו";

(4) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד המילה "להיכנס" יבוא "לבית הדין לעררים יהיו הסמכויות לפי סעיפים 28 ו-39 לחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992<sup>2</sup>, וכן רשאי בית הדין לעררים", במקום "וכן רשאית הוועדה לדרוש" יבוא "וכן לדרוש", ובמקום הסיפה החל במילים "למסור לה" יבוא "למסור לו כל ידיעה או מסמך הנמצאים ברשות בעל הנכס או המחזיק בו או ממי שחייב במסירת הצהרה כאמור, והדרושים לבית הדין לעררים לשם מילוי תפקידיו".

**ד ב ר י ה ס ב ר**

האפשרות לקבוע כללים מחמירים יותר מאלה הקיימים בדבר איסור ניגוד עניינים שיחול על חברי הוועדה, עשויה לפתור את בעיית ניגוד העניינים ואולם התוצאה, כמעט בהכרח, תהיה שימונו רק כאלה שאינם עוסקים בתחום, ובמקרה כזה, תסוכל המטרה שבמינוי חברים מומחים ובעלי ניסיון.

עוד יצוין, כי ערעורים על החלטת פקיד השומה לפי סעיף 152(ב) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן – פקודת מס הכנסה), נדונים לפני דן יחיד בבית משפט מחוזי, בהתאם להוראות סעיף 154 לפקודת מס הכנסה. כך גם ערעורים על החלטות מנהל מע"מ לפי סעיף 83 לחוק מס ערך מס מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – חוק מע"מ) נדונים אף הם לפני שופט יחיד. הואיל והסוגיות הנדונות לפני ועדת הערר דומות במורכבותן לסוגיות הנדונות לפני בית המשפט בענייני מס הכנסה ומס ערך מוסף, וכן לאור כל האמור לעיל, מוצע לקבוע כי עררים לפי חוק מיסוי מקרקעין יידונו אף הם לפני הרכב דומה. על כן, מוצע לשנות את הרכב ועדת הערר, כך שלא תהיה מורכבת משלושה, אלא מדן יחיד שהוא שופט מכהן של

**סעיפים** חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן – החוק), קובע בסעיף 88 שבו, כי **1 עד 3** על החלטת המנהל בהשגה על הודעת שומה **5 עד 7** ניתן לערור לוועדת ערר.

לפי סעיף 89 לחוק, ועדת הערר תורכב משלושה: שופט שיהיה יושב ראש הוועדה, ושני חברים שאחד מהם לפחות הוא נציג הציבור. כמו כן קובע הסעיף את סמכויותיה של ועדת הערר.

במהלך השנים שבהן פועלות ועדות הערר, נשמעה ביקורת על הרכב הוועדות ועל האפשרות לניגוד עניינים של חברי הוועדה. זאת, הואיל וחלק מחברי הוועדה (שניים מתוך שלושה חברים בכל ועדה) אינם שופטים מקצועיים, אלא עורכי דין, רואי חשבון ושומאי מקרקעין, שהם אנשי מקצוע פעילים בתחום מיסוי מקרקעין, ובמקביל לכהונתם כחברי הוועדה הם גם מייצגים בפני רשות המסים, בתי המשפט וועדות ערר אחרות, לקוחות שעניינם דומה לזה הנדון לפנייהם. יצוין כי עניין זה אף נזכר ברוח מבקר המדינה (558) לשנת 2008.

<sup>1</sup> ס"ח התשכ"ג, עמ' 156; התשע"ב, עמ' 45.  
<sup>2</sup> ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

4. בסעיף 90 לחוק העיקרי, במקום "החלטתה של ועדת ערר" יבוא "החלטת בית דין תיקון סעיף 90 לעררים" והמילים "בבעיה משפטית" – יימחקו.
5. בסעיף 91(ב1) לחוק העיקרי, במקום "ועדת ערר" יבוא "בית דין לעררים".
6. בסעיף 95א(ה) לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "לפני ועדת הערר" יבוא "לפני בית דין לעררים כמשמעותו בסעיף 89".
7. בסעיף 110 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, במקום "בועדות ערר" יבוא "בעררים לפני בית דין לעררים";
- (2) בסעיף קטן (א), במקום "בועדות ערר" יבוא "בבתי דין לעררים".
8. (א) שופט שמונה ליושב ראש ועדת ערר לפי סעיף 89 לחוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותו, לאחר תחילתו של חוק זה כמי שמונה לבית דין לעררים לפי סעיף 89 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה, כל עוד הוא מכהן כשופט; מונה ליושב ראש כאמור שופט בדימוס, יראו אותו כמי שמונה לבית הדין לעררים עד תום תקופת המינוי שנקבעה לו ואם לא נקבעה לו תקופת מינוי – עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה.
- (ב) ערר שהיה תלוי ועומד ערב תחילתו של חוק זה לפני ועדת ערר שמונתה לפי סעיף 89 לחוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה ושבעלי הדין טרם החלו להציג בו את ראיותיהם, יועבר לבית הדין לעררים שמונה לפי הוראות החוק העיקרי כנוסחו בחוק זה ורשאי בית הדין להמשיך לדון בערר מן השלב שאליו הגיעה ועדת הערר; החלו בעלי הדין להציג את ראיותיהם בערר לפני ועדת הערר לפני תחילתו של חוק זה, תמשיך ועדת הערר לדון בערר לפי הוראות החוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה.

## ד ב ר י ה ס ב ר

ראש ועדת הערר – לקבוע שיראו אותו כמי שמונה לבית דין לעררים כל עוד הוא מכהן כשופט. לגבי שופט בדימוס שתקופת מינויו כיו"ר ועדת ערר קצובה – לקבוע שימשיך לכהן בבית הדין לעררים עד תום תקופת כהונתו, ולגבי שופט בדימוס המכהן כיושב ראש ועדת ערר שתקופת מינויו לא נקצבה – לקבוע שימשיך לכהן בבית הדין לעררים עד תום שנתיים מיום תחילתו של חוק זה.

כן מוצע לקבוע הוראת מעבר שתקבע, כי ערר תלוי ועומד ערב תחילתו של חוק זה לפני ועדת ערר שמונתה לפי סעיף 89 לחוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה ושבעלי הדין טרם החלו להציג בו את ראיותיהם, יועבר לבית הדין לעררים כמוצע בחוק זה. במקרה כזה, יהיה בית הדין לעררים רשאי להמשיך לדון בערר מן השלב שאליו הגיעה ועדת הערר; לעומת זאת, במקרה שבו החלו בעלי הדין להציג את ראיותיהם בערר לפני ועדת הערר קודם לתחילתו של חוק זה, תמשיך ועדת הערר לדון בערר לפי הוראות החוק העיקרי כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה.

בית משפט מחוזי, ולדרישת הנהלת בתי המשפט גם שופט בדימוס של בית משפט כאמור, שימנה שר המשפטים. שינוי ההרכב כך שלא ימונו חברים שאינם שופטים מקצועיים ושהדיון ייערך לפני דן יחיד כאמור, יפתור את בעיית ניגוד העניינים, ועשוי אף להביא לייעול ההליך השיפוטי.

בהתאמה לכך, מוצע לשנות את שם הוועדה ואת כל ההפניות אליה בחוק מ"וועדת ערר" ל"בית דין לעררים" משום שהרכב בית דין, בניגוד לוועדה, יכול לכלול שופט אחד בלבד.

**סעיף 4** מוצע להתאים את האפשרות לערער על החלטת בית הדין לעררים לפני בית המשפט העליון, להוראות חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ולהלכה הפסוקה וכן לאופן הערעור הקיים לגבי החלטות לפי פקודת מס הכנסה וחוק מע"מ, שבהם התנאי לערעור "בבעיה משפטית" אינו קיים.

**סעיף 8** מוצע לקבוע הוראת מעבר שתסדיר את תחולת החוק על שלושת סוגי השופטים המכהנים כיום כיושבי ראש ועדת הערר: לגבי שופט מכהן שמונה כיושב

